

Комунике Управног одбора Савјета за имплементацију мира

Политички директори Управног одбора Савјета за имплементацију мира (PIC) састали су се у Сарајеву 25. и 26. марта 2009. године. Предсједавајући Савјета министара и лидери владајућих политичких странака присуствовали су дијеловима састанка.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира је наставио расправу о могућностима транзиције, као и о даљем будућем ангажману међународне заједнице у БиХ. У том смислу, Одбор је поздравио припреме на изради стратегије ЕУ прилагођене специфичним потребама БиХ и јачању њене улоге у БиХ, након транзиције ОHR-а у Канцеларију специјалног представника Европске уније. Савјет за имплементацију мира је истакао колико је важно да органи БиХ предузму мјере које су потребне за спровођење Европског партнерства. Једино тако може се дати практичан значај европским тежњама БиХ.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира подсјетио је одговарајуће органе на одлуку коју је донио на састанку 27. фебруара 2008. године, нагласивши да органи БиХ морају у потпуности реализовати пет циљева и два услова прије транзиције ОHR-а у EUSR. Све док се ови услови не испуне, ОHR ће наставити са постојањем и реализацијом свог мандата у складу са Општим оквирним споразумом за мир (GFAP), чиме ће обезбиједити поштовање Мировног споразума.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира поздравио је ограничен, али важан напредак који је постигнут у периоду након претходног засједања из новембра 2008. године. Процес дијалога и компромиса који је покренут у Пруд у новембру прошле године значајно је допринио овом напретку. Више дијалога, више спремности за изналажење заједничких ставова и реализација већ договорених активности представљају кључ за даље помаке. Остале политичке странке и учесници процеса који се одвијају у Босни и Херцеговини позивају се да ојачају свој ангажман у разговорима о будућим реформама и пруже подршку напорима да се реализују потребне реформе да би земља кренула напријед.

Што се тиче пет циљева и два услова које је потребно испунити за доношење одлуке о транзицији ОНР-а у ЕУСР, Управни одбор Савјета за имплементацију мира поздравио је усвајање амандмана на Устав БиХ којим се Дистрикт Брчко дефинишена основу одлука Арбитражног трибунала, а Дистрикту осигурава ефикасан приступ Уставном суду БиХ. Управни одбор је такође поздравио чињеницу да је Савјет министара у децембру усвојио Државну стратегију за рјешавање предмета ратних злочина.

Између осталог, Управни одбор Савјета за имплементацију мира поздравио је чињеницу да је Савјет министара усвојио ревидирану Стратегију за имплементацију Анекса VII Општег оквирног споразума за мир, те упутио апел Парламентарној скупштини да осигура њено брзо усвајање и имплементацију, у сарадњи са UNHCR-ом.

Упркос помаку у рјешавању неких циљева који се односе на затварање ОНР-а, Управни одбор Савјета за имплементацију мира је изразио дубоку забринутост у вези са развојем политичке ситуације у БиХ након његовог задњег засједања. И даље је често присутна националистичка реторика и реторика подјеле, што представља пријетњу суверенитету и уставном поретку БиХ. Поред тога, Управни одбор је осудио активности и изјаве актера у БиХ које представљају пријетњу особљу ОНР-а, оспоравају ауторитет високог представника и Управног одбора Савјета за имплементацију мира, те се презриво односе према обавезама

страна у складу са Анексом 10 Општег оквирног споразума за мир и одлукама високог представника. Ове врсте активности израз су отвореног непоштовања основних принципа Општег оквирног споразума за мир, директно утичу на политичку ситуацију, неприхватљиве су и морају престати.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира нагласио је да је питању уставне реформе потребно приступити на конструктиван и реалан начин са свих страна. Са забринутошћу се констатује да то још увијек није тако. Све стране се позивају да заузму ставове који би могли послужити као реална основа за преговоре, умјесто постављања ултиматума или максималистичких позиција којима се оспорава Општи оквирни споразум за мир. У овом контексту, Управни одбор са забринутошћу је примио к знању аспекте платформе за уставну реформу коју су усвојили органи власти РС.

Поред тога, Управни одбор Савјета за имплементацију мира је констатовао са забринутошћу да су се наставили покушаји одбацавања претходно договорених реформи и подривања постојећих институција на државном нивоу. Ове активности су у супротности са Општим оквирним споразумом за мир и планом изградње државних институција који је Управни одбор Савјета за имплементацију мира давно успоставио. Органи у БиХ треба да без одлагања преиспитају свој приступ и играју активну и позитивну улогу у осигурању потпуног и несметаног функционисања свих државних институција, укључујући и оне које су одговорне за подржавање владавине закона. У том погледу, Управни одбор је нагласио потребу да сви органи, званичници и политичке странке без изузетка подржавају владавину закона и суздрже се од политизовања кривичних предмета који су у фази рјешавања.

Савјет за имплементацију мира је поздравио избор државног омбудсмана за људска права у децембру 2008. Република Српска мора без одлагања усвојити закон којим се укида институција омбудсмана РС како би се превазишла блокада у спајању три институције.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира је поново изразио своју пуну подршку високом представнику и његовој могућности да користи пун спектар својих овлаштења како би се осигурало пуно поштовање Општег оквирног споразума за мир, те је подсјетио све органе у БиХ на њихову обавезу да осигурају поштовање овог споразума. У том смислу, Управни одбор је изразио своје незадовољство што, упркос претходним упозорењима и супротно Анексу X и Анексу IX GFAP-а, органи РС и даље не одговарају на већи број инструкција и захтјева високог представника да се обезбиди приступ документацији.

Учинак Савјета министара и Парламентарне скупштине БиХ, који су реализовали мање од 50 посто задатака које су планирали за 2008. годину, разочаравајући је. Управни одбор је позвао органе БиХ и политичке лидере да обнове своје напоре на реализацији потребних реформи и благовремено осигурају именовања на кључне функције у државним институцијама. У супротном случају, БиХ ће наставити да заостаје на европском путу.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира сматра да је неприхватљиво да Градско вијеће Мостара није изабрало новог градоначелника готово шест мјесеци након избора. На странке које су изабране у Градско вијеће се апелује да без даљњег одлагања испуне ову основну обавезу према грађанима Мостара. Управни одбор енергично је подстакао високог представника да олакша изналажење рјешења за потешкоће које проистичу из ове ситуације.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира изразио је јаку забринутост због потеза надлежних органа Федерације који су при именовању судија у Уставни суд ФБиХ занемарили релевантне обавезе Високог судског и тужилачког савјета (ВСТС) утврђене Уставом Федерације БиХ. Управни одбор је нагласио да та одлука представља напад на институције на државном нивоу и на темељни принцип независности судства од политичког утицаја. У складу са Уставом Федерације БиХ, Управни одбор Савјета за имплементацију мира је нагласио да се само кандидати које

предложи ВСТСмогу даље предложити за именовање, те позива Дом народа Федерације да заустави и, по потреби, повуче све кораке који нису у складу са његовим обавезама из Устава, те да осигура поштовање Устава.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира је оштро осудио нападе на новинаре и представнике невладиних организација у БиХ. Ови напади дио су забрињавајућег тренда појачаног притиска на новинаре у цијелој БиХ. Управни одбор Савјета за имплементацију мира је позвао локалне органе на свим нивоима БиХ да осуде нападе на новинаре и невладине организације, те да предузму одговарајуће мјере како би кривце позвали на одговорност. Неадекватан одговор на нападе само додатно ограничава основни демократски принцип слободе медија и представља даљњи неуспјех у остварењу слобода гарантованих Мировним споразумом, као и бројним међународним обавезама БиХ.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира је констатовао да се у БиХ осјећају посљедице глобалне економске рецесије и позвао органе у БиХ на свим нивоима на координисан и стратешки ангажман како би усагласили и спровели мјере потребне да би се одговорило на економске и финансијске изазове са којима се земља суочава.

Управни одбор је апеловао на надлежне органе да осигурају брзе помаке у сљедећим подручјима да би дошло до реализације пет циљева радног плана OHR-а:

Циљ 1 – Прихватљиво и одрживо рјешење питања расподеле имовине између државе и осталих нивоа власти:

Савјет министара БиХ треба да покрене процес израде инвентара државне имовине. Предсједавајући Савјета министара треба да осигура да се овај корак предузме без даљњег одлагања, те да његов обимодражава дјелокруг рада Комисије за државну имовину, формиране од стране Савјета министара 2004. године. Паралелно с тим, Комисија за државну имовину треба да утврди Нацрт

закона о државној имовини, који касније треба да се усвоји у Парламентарној скупштини БиХ. Свеобухватан инвентар имовине ће служити као основа за интересорни договор о државној имовини који ће бити предвиђен усвојеним Законом о државној имовини БиХ. Након што закон и интересорни споразум ступе на снагу, потребно је покренути процес регистрације државне имовине.

Други циљ – Прихватљиво и одрживо рјешење за питање имовине одбрамбених структура

Министарство одбране мора припремити Споразум о преносу непокретне имовине одбрамбених структура. Министарство одбране мора такође припремити анекс споразуму о преносу, који ће садржавати техничке детаље везано за имовину која ће у будућности бити потребна за одбрамбене сврхе, како је утврђено постојећом Одлуком Предсједништва о величини, структури и локацијама Оружаних снага. Државне и ентитетске власти морају након тога усвојити Споразум о преносу непокретне имовине одбрамбених структура. Органи власти БиХ такође морају у потпуности имплементирати Споразум о преносу покретне имовине одбрамбених структура. Као дио овог споразума, Предсједништво БиХ треба да одобри план за рјешавање питања вишка муниције, оружја и војне опреме како би се извршиле припреме за продају, уништавање или донирање вишка залиха.

Трећи циљ – Окончање имплементације Коначне одлуке о Брчко Дистрикту

Надлежни органи власти БиХ треба да осигурају уступање на снагу и потпуну имплементацију уставног амандмана о Брчко Дистрикту. Ентитети и Брчко Дистрикт морају да ријеше преостала питања у складу са Коначном одлуком, као што су питања узајамних дуговања, ентитетског држављанства и меморандума о разумијевању из области снабдијевања електричном енергијом.

Четврти циљ – Фискална одрживост

Постоји потреба за даљом консолидацијом фискалне координације у БиХ. Стога надлежни органи власти треба да осигурају прописно функционисање Управног одбора Управе за индиректно опорезивање (УИО) и Државног фискалног савјета.

Пети циљ – Јачање владавине права

Надлежни органи треба да убрзају имплементацију државне Стратегије за рјешавање предмета ратних злочина, Стратегије за реформу правосудног сектора БиХ и Закона о кретању и боравку странаца и азилу. Даље присуство мањег броја страних бораца представља проблем који се мора рјешавати у складу с Анексом 1А Општег оквирног споразума за мир, у складу с којим је затражено да те особе Босну и Херцеговину напусте у року од 30 дана од дана ступања на снагу Општег оквирног споразума за мир.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира подвукао је колико је важно да органи власти БиХ што прије испуне ове услове у потпуности, како би омогућили транзицију OHHR-а у Канцеларију специјалног представника Европске уније. Управни одбор Савјета за имплементацију мира је нагласио своју пуну подршку високом представнику како би помогао испуњење ових циљева и услова на начин који је у складу са свеукупним циљем јачања и унапређења реформи и осигуравања да БиХ испоштује своје обавезе за евро-атлантске интеграције. Управни одбор Савјета за имплементацију мира је затражио од високог представника да предузме све одговарајуће мјере како би осигурао испуњење наведених циљева. Одбор је такође подсјетио политичке лидере и органе власти да позитивна оцјена ситуације у БиХ, коју Управни одбор Савјета за имплементацију мира треба да дана основу потпуног поштовања Дејтонског мировног споразума, представља други услов који је Савјет за

имплементацију мира утврдио за затварање OHR-а. Да би испунили овај услов, од суштинског је значаја да босанскохерцеговачки политички лидери, као и институције на свим нивоима власти, у потпуности испоштују Општи оквирни споразум за мир и избјегавају хушкачке изјаве и активности које угрожавају Мировни споразум или би могле да воде ка погоршању политичке и безбједносне ситуације у Босни и Херцеговини.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира је поздравио Резолуцију Европског парламента од 15. јануара 2009. године којом се институције и земље Европске уније позивају да 11. јули прогласе Даном сјећања на жртве геноцида у Сребреници, те је препоручио да и Босна и Херцеговина тај дан обиљежи на одговарајући начин.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира позвао је надлежне органе власти Босне и Херцеговине да испуне своје обавезе према међународном праву у погледу остваривања потпуне сарадње с Међународним кривичним трибуналом у Хагу, тако што ће омогућити што скорије хапшење Ратка Младића и разбијање мреже његових помагача.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира је подсјетио органе власти и лидере политичких странака да је Босна и Херцеговина међународно призната суверена држава чији је територијални интегритет загарантован Општим оквирним споразумом за мир. Било какво оспоравање основних елемената Општег оквирног споразума за мир сматраће се неприхватљивим, укључујући и једностране потезе који имају за циљ угрожавање уставног поретка Босне и Херцеговине. Високи представник наставиће да осигурава потпуно поштовање Општег оквирног споразума за мир, те ће и даље пратити напредак у погледу остваривања циљева и испуњавања услова дефинисаних за затварање OHR-а. Управни одбор Савјета за имплементацију мира ће непрекидно пратити развој ситуације.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира очекује да ће

остварити блиску сарадњу са високим представником Валентином Инцком, те је поздравио Резолуцију 1869 (2009) Савјета безбједности УН-а која је усвојена с тим у вези 25. марта. Управни одбор је нагласио да високи представник задржава потребне инструменте да се супротстави оспоравањима Општег оквирног споразума за мир. Управни одбор је изразио своју захвалност Мирославу Лајчаку на његовом доприносу у имплементацији мира и напретку Босне и Херцеговине на путу интеграције у евро-атлантске структуре.

Наредна сједница политичких директора одржаће се у Сарајеву, 29. и 30. јуна 2009. године.